

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2016. gada 2. augustā
(OR. en)

9787/16

**Starpiestāžu lieta:
2016/0112 (NLE)**

**COASI 118
ASIE 43
NZ 3
POLGEN 48**

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: Partnerattiecību nolīgums par attiecībām un sadarbību starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Jaunzēlandi, no otras puses

PARTNERATTIECĪBU NOLĪGUMS
PAR ATTIECĪBĀM UN SADARBĪBU
STARP EIROPAS SAVIENĪBU
UN TĀS DALĪBVALSTĪM, NO VIENAS PUSES,
UN JAUNZĒLANDI, NO OTRAS PUSES,

EIROPAS SAVIENĪBA, turpmāk “Savienība”,

un

BEĻĢIJAS KARALISTE,

BULGĀRIJAS REPUBLIKA,

ČEHIJAS REPUBLIKA,

DĀNIJAS KARALISTE,

VĀCIJAS FEDERATĪVĀ REPUBLIKA,

IGAUNIJAS REPUBLIKA,

ĪRIJA,

GRIEĶIJAS REPUBLIKA,

SPĀNIJAS KARALISTE,

FRANCIJAS REPUBLIKA,

HORVĀTIJAS REPUBLIKA,

ITĀLIJAS REPUBLIKA,

KIPRAS REPUBLIKA,

LATVIJAS REPUBLIKA,

LIETUVAS REPUBLIKA,

LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTE,

UNGĀRIJA,

MALTAS REPUBLIKA,

NĪDERLANDES KARALISTE,

AUSTRIJAS REPUBLIKA,

POLIJAS REPUBLIKA,

PORTUGĀLES REPUBLIKA,

RUMĀNIJA,

SLOVĒNIJAS REPUBLIKA,

SLOVĀKIJAS REPUBLIKA,

SOMIJAS REPUBLIKA,

ZVIEDRIJAS KARALISTE,

LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS APVIENOTĀ KARALISTE,

Eiropas Savienības dalībvalstis, turpmāk “dalībvalstis”,

no vienas puses, un

JAUNZĒLANDE,

no otras puses,

turpmāk “Puses”,

ŅEMOT VĒRĀ savas kopīgās vērtības un ciešās vēsturiskās, politiskās, ekonomiskās un kultūras saites,

ATZINĪGI NOVĒRTĒJOT virzību, kāda ir panākta, īstenojot to abpusēji izdevīgās attiecības kopš 2007. gada 21. septembrī tika pieņemta Kopīgā Deklarācija par attiecībām un sadarbību starp Eiropas Savienību un Jaunzēlandi,

VĒLREIZ APLIECINOT savas saistības attiecībā uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu ("ANO Statūti") mērķiem un principiem, un Apvienoto Nāciju Organizācijas ("ANO") lomas stiprināšanu,

VĒLREIZ APLIECINOT savu apņemšanos saistībā ar demokrātijas principiem un cilvēktiesībām, kas noteiktas Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā un citos attiecīgos starptautiskos cilvēktiesību dokumentos, kā arī tiesiskuma un labas pārvaldības principiem,

ATZĪSTOT Jaunzēlandes valdības īpašo ieguldījumu saistībā ar Vaitangi līguma principiem,

UZSVEROT savu attiecību visaptverošo raksturu un to, cik nozīmīgi ir nodrošināt saskaņotu sistēmu, lai veicinātu to attiecību attīstīšanu,

PAUŽOT kopīgu vēlmi savas attiecības veidot stipru partnerattiecību līmenī,

APLIECINOT savu vēlmi pastiprināt to politisko dialogu un sadarbību,

APŅĒMĪBĀ nostiprināt, padziļināt un dažādēt sadarbību abpusēju interešu jomās divpusējā, reģionālā un globālā līmenī un pamatojoties uz savstarpēju izdevīgumu,

ATZĪSTOT vajadzību pastiprināt sadarbību tiesiskuma, brīvības un drošības jomā,

ATZĪSTOT vēlēšanos sekmēt ilgtspējīgu attīstību ekonomikas, sociālajā un vides dimensijā,

ARĪ TURPMĀK ATZĪSTOT viņu kopīgo interesi savstarpējas izpratnes un stipru saišu starp cilvēkiem veicināšanā, tostarp veicinot tūrismu, abpusējas vienošanās, kas ļauj jauniešiem apmeklēt citas valstis un izmantot darba un mācību iespējas tajās, un cita veida īstermiņa apmeklējumus,

VĒLREIZ APSTIPRINOT stingru apņemšanos veicināt ekonomikas izaugsmi, globālu ekonomikas pārvaldību, finanšu stabilitāti un efektīvu daudzpusību,

VĒLREIZ APSTIPRINOT savu apņemšanos sadarboties, lai veicinātu starptautisku mieru un drošību,

PAPILDINOT nolīgumus, kuri ir noslēgti starp Savienību un Jaunzēlandi, jo īpaši saistībā ar krīzes pārvarēšanu, zinātni un tehnoloģiju, gaisa pārvadājumu pakalpojumiem, atbilstības vērtēšanas procedūrām un sanitārajiem pasākumiem,

ATZĪMĒJOT, ka gadījumā, ja Puses nolemtu šā nolīguma satvarā slēgt īpašus līgumus brīvības, drošības un tiesiskuma jomā, kas Savienībai būtu jāslēdz saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību trešās daļas V sadaļu, šādu turpmāko nolīgumu noteikumi nebūtu saistoši Apvienotajai Karalistei un/vai Īrijai, ja vien Savienība, vienlaicīgi ar Apvienoto Karalisti un/vai Īriju, ciktāl tas attiecas uz to iepriekšējām divpusējām attiecībām, nepaziņo Jaunzēlandei par to, ka šādi nolīgumi Apvienotajai Karalistei un/vai Īrijai, kā Savienības daļai, ir kļuvuši saistoši, saskaņā ar Protokolu Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju brīvības, drošības un tiesiskuma jomā, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību. Tāpat jebkādi turpmāki Savienības iekšējie pasākumi, kas būtu jāpieņem saskaņā ar iepriekš minēto V sadaļu šā nolīguma īstenošanai, nebūtu saistoši Apvienotajai Karalistei un/vai Īrijai, ja vien tās nav paziņojušas par savu vēlmi piedalīties šādos pasākumos vai pieņemt tos saskaņā ar Protokolu Nr. 21. Ņemot vērā arī to, ka uz šādiem turpmākiem nolīgumiem vai šādiem turpmākiem Savienības iekšējiem pasākumiem attieksies Protokols Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots minētajiem Līgumiem,

IR VIENOJUŠĀS PAR TURPMĀKO.

I SADAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. PANTS

Nolīguma mērķis

Nolīguma mērķis ir veidot stiprākas partnerattiecības starp Pusēm un padziļināt un veicināt sadarbību jautājumos, kas skar kopīgas intereses, atspoguļojot kopīgas vērtības un principus, tostarp pastiprinot dialogu augstākajā līmenī.

2. PANTS

Sadarbības pamats

1. Puses vēlreiz apliecina atbalstu demokrātijas principiem, cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, kā arī tiesiskumam un labai pārvaldībai.

Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā un citos starptautiskos cilvēktiesību dokumentos noteiktā tiesiskuma principa, demokrātijas principu un cilvēka pamattiesību un pamatbrīvību ievērošana ir abu Pušu iekšpolitikas un starptautiskās politikas pamatā un ir nolīguma būtisks elements.

2. Puses vēlreiz apliecina savu atbalstu ANO Statūtiem un tajos paustajām kopīgajām vērtībām.
3. Puses vēlreiz apliecina apņemšanos sekmēt ilgtspējīgu attīstību un izaugsmi visos aspektos, sniegt ieguldījumu starptautiski saskaņotu attīstības mērķu sasniegšanā un sadarboties pasaules mēroga vides problēmu, tostarp klimata pārmaiņu, risināšanā.
4. Puses uzsver kopīgo atbalstu divpusējo attiecību visaptverošajam raksturam un šo attiecību paplašināšanai un padziļināšanai, tostarp slēdzot īpašus nolīgumus vai vienošanās.
5. Šā nolīguma īstenošanas pamatā ir dialoga, savstarpējas cieņas, vienlīdzīgu partnerattiecību, vienprātības un starptautisko tiesību ievērošanas princips.

3. PANTS

Dialogs

1. Puses vienojas pastiprināt savu regulāro dialogu visās jomās, uz kurām attiecas šis nolīgums, lai īstenotu tā mērķus.
2. Pušu dialogs notiek, īstenojot sakarus, apmaiņas un apspriedes jebkurā līmenī, jo īpaši šādos veidos:
 - a) vadītāju līmeņa sanāksmes, ko rīko regulāri, kad vien Puses uzskata to par vajadzīgu;

- b) ministru līmeņa apspriedes un apmeklējumi, ko rīko tādos gadījumos un tādās vietās, kuras nosaka Puses;
- c) ārlietu ministru līmeņa apspriedes, kas notiek regulāri, ja iespējams- reizi gadā;
- d) augstāko amatpersonu līmeņa sanāksmes, lai apspriestos par jautājumiem, kuri skar kopīgas intereses, vai informatīvi saieti un sadarbība saistībā ar nozīmīgākajiem iekšzemes vai starptautiskiem notikumiem;
- e) nozaru dialogi par jautājumiem, kas skar kopīgas intereses; un
- f) delegāciju apmaiņa starp Eiropas Parlamentu un Jaunzēlandes Parlamentu.

4. PANTS

Sadarbība reģionālajās un starptautiskajās organizācijās

Puses apņemas sadarboties, veicot viedokļu apmaiņu politiskajos jautājumos, kas skar kopīgas intereses, un, vajadzības gadījumā, apmainoties ar informāciju par nostāju reģionālos un starptautiskos forumos un organizācijās.

II SADAĻA

POLITISKAIS DIALOGS UN SADARBĪBA ĀRPOLITIKAS UN DROŠĪBAS JAUTĀJUMOS

5. PANTS

Politiskais dialogs

Puses vienojas pastiprināt savu regulāro politisko dialogu visos līmeņos, jo īpaši, lai apspriestu kopīgu interešu jautājumus, uz ko attiecas šī sadaļa, un stiprinātu kopīgu pieeju starptautiskos jautājumos. Puses vienojas, ka šajā sadaļā termins “politiskais dialogs” nozīmē oficiālu vai neoficiālu apmaiņu un apspriedes jebkurā valdības līmenī.

6. PANTS

Apņemšanās ievērot demokrātijas principus, cilvēktiesības un tiesiskumu

Lai virzītu uz priekšu Pušu kopīgo apņemšanos īstenot demokrātijas principus, cilvēktiesības un tiesiskumu, Puses vienojas:

- a) veicināt būtiskākos principus saistībā ar demokrātijas vērtībām, cilvēktiesībām un tiesiskumu, tostarp daudzpusējos forumos; un

- b) attiecīgos gadījumos sadarboties un koordinēt demokrātijas principu, cilvēktiesību un tiesiskuma praktisku veicināšanu, tostarp trešās valstīs.

7. PANTS

Krīzes pārvarēšana

Puses vēlreiz apstiprina savu apņemšanos veicināt starptautisko mieru un drošību, tostarp, *inter alia*, īstenojot Briselē 2012. gada 18. aprīlī parakstīto Nolīgumu starp Jaunzēlandi un Eiropas Savienību, ar ko izveido sistēmu Jaunzēlandes dalībai Eiropas Savienības krīžu pārvarēšanas operācijās.

8. PANTS

Masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas apkarošana

1. Puses uzskata, ka masu iznīcināšanas ieroču (MII) un to nogādes līdzekļu izplatīšana gan valstīm, gan nevalstiskiem dalībniekiem ir viens no nopietnākajiem draudiem starptautiskajam mieram un drošībai. Puses vēlreiz apstiprina savu apņemšanos savas valsts līmenī ievērot un pilnībā īstenot savus pastāvošos pienākumus saskaņā ar starptautiskajiem atbrūošanās un ieroču neizplatīšanas līgumiem un nolīgumiem, un citas atbilstīgas starptautiskās saistības. Puses vienojas sadarboties un sniegt savu ieguldījumu cīņā pret MII un to nogādes līdzekļu izplatīšanu. Puses vienojas, ka šis noteikums ir šā nolīguma būtiska sastāvdaļa.

2. Puses arī vienojas sadarboties, lai novērstu MII un to nogādes līdzekļu izplatīšanu, un sniegt savu ieguldījumu šādā veidā:
 - a) attiecīgā gadījumā veicot pasākumus, lai parakstītu vai ratificētu visus citus attiecīgos starptautiskos dokumentus, vai lai tiem pievienotos un tos pilnībā īstenotu;
 - b) saglabājot efektīvu valsts eksporta kontroles sistēmu, kontrolējot gan ar MII saistītu produktu eksportu, gan tranzītu, tostarp kontroli pār divējāda lietojuma tehnoloģiju galīgo izmantošanu saistībā ar MII, un nosakot efektīvas sankcijas par eksporta kontroles pārkāpumiem.
3. Puses vienojas izveidot regulāru politisko dialogu par minētajiem jautājumiem.

9. PANTS

Kājnietu ieroči un viegie ieroči

1. Puses atzīst, ka kājnietu ieroču un vieglo ieroču ("VIKI"), tostarp to munīcijas nelikumīga ražošana, pārvadāšana un aprīte, kā arī šo ieroču un munīcijas pārmērīga uzkrāšana, slikta pārvaldība, neatbilstīgi nodrošinātas noliktavas un nekontrolēta izplatīšana joprojām nopietni apdraud starptautisko mieru un drošību.

2. Puses atkārtoti apstiprina savu apņemšanos ievērot un pilnā apjomā pildīt savas saistības attiecībā uz pienākumu apkarot VIKI, tostarp to munīcijas nelikumīgu tirdzniecību, saskaņā ar spēkā esošiem starptautiskiem nolīgumiem un ANO Drošības padomes ("ANO DP") rezolūcijām, kā arī savas saistības saskaņā ar citiem starptautiskiem instrumentiem, kas piemērojami šajā jomā, piemēram, ANO Rīcības programmu, lai novērstu, apkarotu un izskaustu kājnieku ieroču un vieglo ieroču nelikumīgu tirdzniecību visos tās aspektos.

3. Puses apņemas sadarboties un nodrošināt savu centienu koordinēšanu un savstarpēju papildināšanu, lai apkarotu nelikumīgu VIKI, tostarp to munīcijas, tirdzniecību pasaules, reģionālā, subreģionālā un valsts līmenī, un vienojas veidot regulāru politisko dialogu minētajos jautājumos.

10. PANTS

Starptautiskā Krimināltiesa

1. Puses vēlreiz apstiprina, ka vissmagākajiem noziegumiem, kas skar starptautisko sabiedrību kopumā, nebūtu jāpaliek nesodītiem un ka būtu jānodrošina to kriminālvajāšana, veicot pasākumus vai nu iekšzemes, vai starptautiskā līmenī, tostarp iesaistot Starptautisko Krimināltiesu.

2. Sekmējot miera un starptautiskā tiesiskuma stiprināšanu, Puses vēlreiz apstiprina savu apņemšanos:

a) veikt pasākumus, lai īstenotu Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūtus ("Romas statūti") un attiecīgā gadījumā - saistītos instrumentus;

- b) veikt pieredzes apmaiņu ar reģionālajiem partneriem tādu juridisko pielāgojumu pieņemšanā, kas vajadzīgi, lai varētu ratificēt un īstenot Romas statūtus; un
- c) sadarboties, lai sekmētu mērķi panākt Romas statūtu universālumu un integritāti.

11. PANTS

Sadarbība terorisma apkarošanā

1. Puses vēlreiz apstiprina to, cik būtiska ir cīņa pret terorismu, pilnībā ievērojot tiesiskumu, starptautiskos tiesību aktus, jo īpaši ANO Statūtus un attiecīgās ANO DP rezolūcijas, cilvēktiesības, bēgļu tiesības un starptautiskās humanitārās tiesības.
2. Šajā sakarā un ņemot vērā ANO Globālo pretterorisma stratēģiju, kas ietverta ANO Ģenerālās asamblejas 2006. gada 8. septembra Rezolūcijā 60/288, Puses vienojas sadarboties, lai novērstu un apspiestu terorismu, jo īpaši, rīkojoties, kā norādīts turpmāk:
 - a) pilnībā īstenojot ANO DP Rezolūcijas 1267, 1373 un 1540 un citas ANO rezolūcijas un starptautiskos instrumentus;
 - b) apmainoties ar informāciju par teroristu grupām un to atbalsta tīkliem saskaņā ar piemērojamajiem starptautiskajiem un valsts tiesību aktiem;

- c) apmainoties viedokļiem par:
 - i) līdzekļiem un metodēm, kādas izmanto cīņā pret terorismu, ietverot tehnisko jomu un mācības;
 - ii) terorisma novēršanu; un
 - iii) paraugpraksi attiecībā uz cilvēktiesību aizsardzību terorisma apkarošanā;
 - d) sadarbojoties, lai padziļinātu starptautisko vienprātību par terorisma apkarošanu un tās normatīvo regulējumu, un rīkojoties, lai pēc iespējas ātrāk tiktu panākta vienošanās par visaptverošu konvenciju par starptautisko terorismu, tādējādi papildinot pastāvošos ANO pretterorisma instrumentus; un
 - e) veicinot sadarbību starp ANO dalībvalstīm, lai efektīvi īstenotu ANO Vispārējo terorisma apkarošanas stratēģiju, izmantojot jebkurus līdzekļus.
3. Puses vēlreiz apstiprina apņemšanos, apkarojot terorisma finansēšanu, ievērot starptautiskos standartus, kādus ir noteikusi Finanšu darījumu darba grupa (“*FATF*”).
4. Puses vēlreiz apliecina savu apņemšanos strādāt kopā, lai nodrošinātu pretterorisma spēju veidošanas atbalstu citām valstīm, kurām ir nepieciešami resursi un speciālās zināšanas, lai novērstu terorismu un reaģētu uz to, tostarp Pasaules pretterorisma foruma (*GCTF*) kontekstā.

III SADAĻA

SADARBĪBA PASAULES ATTĪSTĪBAS UN HUMĀNĀS PALĪDZĪBAS JOMĀ

12. PANTS

Attīstība

1. Puses vēlreiz apstiprina savu apņemšanos atbalstīt ilgtspējīgu attīstību jaunattīstības valstīs, lai samazinātu nabadzību un veicinātu drošāku, taisnīgāku un pārtikušāku pasauli.
2. Puses atzīst, cik vērtīgi ir strādāt kopā, lai nodrošinātu, ka attīstības darbībām ir lielāka iedarbība, tvērums un ietekme, tostarp Klusā okeāna reģionā.
3. Šajā nolūkā Puses vienojas:
 - a) veikt viedokļu apmaiņu un, atbilstīgā gadījumā, koordinēt nostājas attīstības jautājumos reģionālos un starptautiskos forumos, veicinot iekļaujošu un ilgtspējīgu izaugsmi cilvēces attīstībai; un
 - b) veikt informācijas apmaiņu par viņu attiecīgajām attīstības programmām un, atbilstīgā gadījumā, koordinēt iesaistīšanos valsts iekšienē, lai palielinātu savu ietekmi uz ilgtspējīgu attīstību un nabadzības izskaušanu.

13. PANTS

Humānā palīdzība

Puses atkārtoti apliecina kopīgu apņemšanos īstenot humāno palīdzību, un atbilstīgā gadījumā centīsies sniegt koordinētu palīdzību.

IV SADAĻA

SADARBĪBA EKONOMIKAS UN TIRDZniecĪBAS JAUTĀJUMOS

14. PANTS

Dialogs ekonomikas, tirdzniecības un investīciju jautājumos

1. Puses apņemas īstenot dialogu un sadarbību jomās, kas saistītas ar ekonomiku un tirdzniecību un investīcijām, lai veicinātu divpusējas tirdzniecības un investīciju plūsmas. Tajā pašā laikā atzīstot, cik svarīgi ir to turpināt, izmantojot uz noteikumiem balstītu daudzpusēju tirdzniecības sistēmu, Puses apliecina savu apņemšanos strādāt kopā Pasaules Tirdzniecības organizācijā (“PTO”), lai panāktu turpmāku tirdzniecības liberalizāciju.
2. Puses vienojas veicināt informācijas un pieredzes apmaiņu par savu makroekonomikas politiku un tendencēm, ietverot informācijas apmaiņu par ekonomikas politikas koordināciju reģionālās ekonomiskās sadarbības un integrācijas kontekstā.

3. Puses īsteno nopietnu dialogu, lai veicinātu preču tirdzniecību, ietverot lauksaimniecības un citas pirmās nepieciešamības preces, izejvielas, ražotās preces un izstrādājumus ar augstu pievienoto vērtību. Puses atzīst, ka pārredzama, uz tirgu balstīta pieeja ir labākais veids, kā radīt investīcijām labvēlīgu vidi šādu izstrādājumu ražošanas un tirdzniecības jomā, un veicināt to efektīvu piešķiršanu un lietošanu.

4. Puses īsteno nopietnu dialogu ar mērķi veicināt pakalpojumu divpusēju tirdzniecību un informācijas un pieredzes apmaiņu par savu attiecīgo uzraudzības vidi. Puses arī vienojas stiprināt sadarbību, lai uzlabotu grāmatvedības, revīzijas, uzraudzības un normatīvās sistēmas banku, apdrošināšanas un citās finanšu nozares jomās.

5. Puses veicina pievilcīgas un stabilas vides sagatavošanu divpusējām investīcijām, īstenojot dialogu, kura mērķis ir uzlabot savstarpējo sapratni un sadarbību ar investīcijām saistītos jautājumos, meklējot veidus, kādos atvieglot investīciju plūsmu un veicināt stabilus, pārredzamus un atvērtus noteikumus investoriem.

6. Puses viena otru informē par divpusējās un starptautiskās tirdzniecības attīstību, investīciju un citu politikas virzienu ar tirdzniecību saistītiem aspektiem, ietverot to politikas pieejas brīvās tirdzniecības nolīgumiem ("BTN") un attiecīgajām BTN programmām un regulējuma jautājumiem, kas potenciāli varētu ietekmēt divpusējo tirdzniecību un investīcijas.

7. Šāds dialogs un sadarbība saistībā ar tirdzniecību un investīcijām tiks īstenota, *inter alia*, veicot:

a) ikgadēju dialogu par tirdzniecības politiku augstāko vadītāju līmenī, ko papildinās ministru tikšanās tirdzniecības jautājumos, kad Puses par to vienosies;

b) ikgadēju dialogu par lauksaimniecības tirdzniecību; un

c) cita veida apmaiņu nozares līmenī, kā noteiks Puses.

8. Puses apņemas sadarboties, nodrošinot nosacījumus lielākai savstarpējai tirdzniecībai un investīcijām un veicinot tās, tostarp, vajadzības gadījumā, uzsākot sarunas par jauniem nolīgumiem.

15. PANTS

Sanitārie un fitosanitārie jautājumi

1. Puses vienojas stiprināt sadarbību sanitārijas un fitosanitārijas ("SFS") jautājumos, sadarbojoties PTO Līguma par sanitāro un fitosanitāro pasākumu piemērošanu satvarā un Pārtikas kodeksa komisijā, Pasaules dzīvnieku veselības organizācijā ("OIE") un atbilstīgās starptautiskās un reģionālās organizācijās, kuras darbojas Starptautiskās Augu aizsardzības konvencijas ("IPPC") satvarā. Šādas sadarbības mērķis būs uzlabot savstarpēju izpratni vienai par otras SFS pasākumiem un veicināt tirdzniecību starp Pusēm, un tas var ietvert:

a) informācijas apmaiņu;

b) importa prasību piemērošanu visai otras Puses teritorijai;

- c) pārbažu veikšanu visām otras Puses iestāžu pārbaudes un sertifikācijas sistēmām vai to daļai saskaņā ar attiecīgajiem Pārtikas kodeksa, *OIE* un *IPPC* starptautiskajiem standartiem par šādu sistēmu vērtēšanu; un
- d) no kaitēkļiem brīvās un no slimībām brīvās zonas un zonas ar nelielu kaitēkļu vai slimību izplatību atzīšanu.

2. Minētajā nolūkā Puses apņemas pilnībā izmantot pastāvošos instrumentus, piemēram, Nolīgumu starp Eiropas Kopieniem un Jaunzēlandi par sanitārajiem pasākumiem, kuri ir piemērojami dzīvju dzīvnieku un dzīvnieku izstrādājumu tirdzniecībai, kas parakstīts Briselē 1996. gada 17. decembrī, un sadarboties atbilstīgā divpusējā forumā saistībā ar citiem jautājumiem, kuri nav ietverti minētajā nolīgumā.

16. PANTS

Dzīvnieku labturība

Puses arī vēlreiz apstiprina, cik būtiski ir saglabāt to savstarpējo sapratni un sadarbību jautājumos par dzīvnieku labturību, un tās turpinās apmainīties ar informāciju un sadarboties Eiropas Komisijas un Jaunzēlandes kompetento iestāžu sadarbības saistībā ar dzīvnieku labturību forumā, un saistībā ar šiem jautājumiem cieši sadarbosies *OIE*.

17. PANTS

Tehniskie šķēršļi tirdzniecībai

1. Pusēm ir kopīgs uzskats, ka lielāka standartu, tehniskā regulējuma un atbilstības vērtēšanas procedūru saderība ir būtiskākais aspekts preču tirdzniecības veicināšanai.
2. Puses atzīst savu kopējo interesi samazināt tehniskos šķēršļus tirdzniecībai, un šajā nolūkā tās piekrīt sadarboties PTO Nolīguma par tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībai satvarā un, izmantojot Eiropas Kopienas un Jaunzēlandes Savstarpējās atzīšanas nolīgumu attiecībā uz atbilstības novērtēšanu, kas noslēgts 1998. gada 25. jūnijā.

18. PANTS

Konkurētspējas politika

Puses vēlreiz apstiprina apņemšanos veicināt konkurenci saimnieciskajās darbībās, īstenojot savus attiecīgos normatīvos aktus konkurences jomā. Puses vienojas apmainīties ar informāciju par konkurences politiku un ar to saistītajiem jautājumiem, un veicināt sadarbību starp savām konkurences iestādēm.

19. PANTS

Valsts iepirkums

1. Puses vēlreiz apliecina savu apņemšanos īstenot atvērtas un pārredzamas valsts iepirkuma procedūras, kurās, atbilstīgi to starptautiskajām saistībām, tiek veicināts izdevīgums, konkurence tirgos un nediskriminējoša iegāžu prakse, un tādējādi pastiprināt tirdzniecību starp Pusēm.
2. Puses piekrīt aizvien pastiprināt apspriešanos, sadarbību un pieredzes un paraugprakses apmaiņu valsts iepirkuma jomā jautājumos, kas skar kopējas intereses, tostarp par viņu attiecīgajiem tiesiskajiem regulējumiem.
3. Puses vienojas aizvien meklēt veidus, kādos veicināt piekļuvi vienai otras valsts iepirkumu tirgum, un apmainīties viedokļiem par pasākumiem un praksi, kas varētu nelabvēlīgi ietekmēt iepirkumu tirdzniecību starp tām.

20. PANTS

Izejvielas

1. Puses pēc vienas vai otras Puses pieprasījuma veicinās sadarbību jautājumos, kuri ir saistīti ar izejvielām, īstenojot divpusēju dialogu vai izmantojot atbilstīgas daudzpusējas organizācijas vai starptautiskas institūcijas. Jo īpaši šīs sadarbības mērķis ir novērst šķēršļus izejvielu tirdzniecībai, stiprināt uz noteikumiem balstītu globālo sistēmu izejvielu tirdzniecībai un veicināt pārredzamību globālajā izejvielu tirgū.

2. Sadarbības jomas, *inter alia*, var ietvert:
 - a) jautājumus par piedāvājumu un pieprasījumu, divpusējiem tirdzniecības un investīciju jautājumiem, kā arī jautājumus par interesi, kas izriet no starptautiskās tirdzniecības;
 - b) ar tarifiem saistītos un nesaistītos šķēršļus izejvielām un saistītajiem pakalpojumiem un investīcijām;
 - c) pušu attiecīgie tiesiskie regulējumi; un
 - d) paraugpraksi saistībā ar ieguves rūpniecības ilgtspējīgu attīstību, tostarp minerālu politiku, zemes izmantošanas plānošanu un atļauju piešķiršanas procedūras.

21. PANTS

Intelektuālais īpašums

1. Puses vēlreiz apstiprina, cik nozīmīgas ir viņu tiesības un pienākumi saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesībām, ietverot autortiesības un saistītās tiesības, preču zīmes, ģeogrāfiskās norādes, dizainparaugus un patentus, un to īstenošanu saskaņā ar augstākajiem starptautiskajiem standartiem, kurus Puses ievēro.
2. Puses vienojas veikt informācijas un pieredzes apmaiņu jautājumos, kas saistīti ar intelektuālo īpašumu, ietverot:
 - a) intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanu, veicināšanu, izplatīšanu, veicināšanu, pārvaldību, saskaņošanu, aizsardzību un efektīvu īstenošanu;

- b) intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu novēršanu;
 - c) cīņu ar viltošanu un pirātismu, īstenojot atbilstīgas sadarbības formas; un
 - d) to struktūru darbību, kuras ir atbildīgas par intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanu.
3. Puses vienojas veikt informācijas apmaiņu un veicināt dialogu par ģenētisko resursu, tradicionālo zināšanu un folkloras aizsardzību.

22. PANTS

Muita

1. Puses veicina sadarbību muitas jautājumos, ietverot tirdzniecības veicināšanu, lai arī turpmāk vienkāršotu un saskaņotu muitas procedūras un veicinātu kopīgu rīcību atbilstīgu starptautisko iniciatīvu kontekstā.
2. Neskarot citus sadarbības veidus, kas paredzēti saskaņā ar šo nolīgumu, Puses apsver iespēju noslēgt dokumentus, kuri attiecas uz sadarbību un savstarpēju administratīvo atbalstu muitas jautājumos.

23. PANTS

Sadarbība nodokļu jautājumos

1. Lai stiprinātu un izvērstu saimnieciskas darbības, vienlaikus ņemot vērā, ka ir jāizstrādā atbilstīgs tiesiskais regulējums, Puses atzīst un apņemas nodokļu jomā īstenot labas pārvaldības principus, t.i., pārredzamību, informācijas apmaiņu un godīgu konkurenci nodokļu jomā.
2. Minētajā nolūkā Puses saskaņā ar to attiecīgajām kompetencēm strādās, lai uzlabotu starptautisko sadarbību nodokļu jomā, atvieglotu likumīgu nodokļu ieņēmumu iekasēšanu un izstrādātu pasākumus 1. punktā minēto labas pārvaldības principu efektīvai īstenošanai.

24. PANTS

Pārredzamība

Puses atzīst, cik būtiska ir pārredzamība un pienācīgi procesi, administrējot to normatīvos aktus, kuri ir saistīti ar tirdzniecību, un šajā nolūkā Puses vēlreiz apliecina savas saistības, kas noteiktas PTO nolīgumos, tostarp 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību X pantā un Vispārējās vienošanās par pakalpojumu tirdzniecību III pantā.

25. PANTS

Tirdzniecība un ilgtspējīga attīstība

1. Puses atzīst ieguldījumu ilgtspējīgas attīstības mērķa sasniegšanā, ko var īstenot, veicinot savstarpēji atbalstošu tirdzniecības, vides un nodarbinātības politiku, un tās atkārtoti apliecina savu apņemšanos veicināt globālu un divpusēju tirdzniecību un investīcijas tādā veidā, lai veicinātu kopīga mērķa sasniegšanu.
2. Puses atzīst katras Puses tiesības noteikt savu iekšzemes vides un darba aizsardzības līmeni un pieņemt vai grozīt to attiecīgos tiesību aktus un politikas virzienus saskaņā ar to saistībām atbilstīgi starptautiski atzītiem standartiem un nolīgumiem.
3. Puses atzīst, ka ir neatbilstīgi veicināt tirdzniecību vai investīcijas, pazeminot vai piedāvājot pazemināt aizsardzības līmeņus, kas paredzēti vietējās vides vai darba tiesībās. Puses atzīst, ka nav arī atbilstīgi vides un nodarbinātības tiesību aktus, politikas virzienus un praksi izmantot tirdzniecības protekcionisma mērķiem.
4. Puses apmainās ar informāciju un pieredzi par savām darbībām, lai veicinātu saskaņotību un savstarpēju atbalstu starp tirdzniecības, sociālajiem un vides mērķiem, tostarp tādās jomās, kā korporatīva sociālā atbildība, vides preces un pakalpojumi, klimatom nekaitīgi izstrādājumi un tehnoloģijas, un ilgtspējas nodrošinājuma shēmas, kā arī citi aspekti, kas izklāstīti VIII sadaļā, un stiprinās dialogu un sadarbību saistībā ar ilgtspējīgas attīstības jautājumiem, kādi var rasties tirdzniecības attiecību kontekstā.

26. PANTS

Dialogs ar pilsonisko sabiedrību

Puses veicina dialogu starp valsts un nevalstiskajām organizācijām, piemēram, arodbiedrībām, darba devējiem, uzņēmumu asociācijām, tirdzniecības un rūpniecības palātām, ar mērķi veicināt tirdzniecību un investīcijas jomās, kas skar kopīgas intereses.

27. PANTS

Uzņēmumu sadarbība

Puses veicina stiprākas saites uzņēmumu starpā un uzlabo saikni starp valdību un uzņēmumiem, īstenojot darbības, kurās tiek iesaistīti uzņēmumi, tostarp Āzijas un Eiropas sanāksmes ("ASEM") kontekstā.

Jo īpaši šīs sadarbības mērķis ir uzlabot mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspēju.

28. PANTS

Tūrisms

Atzīstot tūrisma nozīmi, lai padziļinātu savstarpējo sapratni un atzinību starp Savienības un Jaunzēlandes cilvēkiem, un ekonomiskos ieguvumus no attīstītāka tūrisma, Puses vienojas sadarboties ar mērķi palielināt tūrismu starp Savienību un Jaunzēlandi abos virzienos.

V SADAĻA

SADARBĪBA TIESISKUMA, BRĪVĪBAS UN DROŠĪBAS JOMĀ

29. PANTS

Tiesiskā sadarbība

1. Puses vienojas attīstīt sadarbību civillietās un komercietās, jo īpaši attiecībā uz daudzpusējo konvenciju par tiesu iestāžu sadarbību civillietās un konkrēti Hāgas starptautisko privāttiesību konferences konvenciju starptautiskās tiesiskās sadarbības un tiesvedības jomā, kā arī bērnu aizsardzības jomā, apspriešanu, ratifikāciju un īstenošanu.

2. Attiecībā uz tiesu sadarbību krimināllietās Puses turpinās iesaistīties savstarpējās tiesiskās palīdzības jautājumu risināšanā saskaņā ar attiecīgajiem starptautiskajiem dokumentiem.

Atbilstīgā gadījumā tas var ietvert pievienošanos attiecīgajiem ANO dokumentiem un to īstenošanu. Tāpat tas atbilstīgā gadījumā var ietvert atbalstu attiecīgajiem Eiropas Padomes instrumentiem un sadarbību starp attiecīgajām Jaunzēlandes iestādēm un *Eurojust*.

30. PANTS

Sadarbība tiesībsardzības jomā

Puses vienojas īstenot tiesībsardzības iestāžu, aģentūru un dienestu sadarbību, kā arī sniegt ieguldījumu Pusēm kopīgu starptautiskās noziedzības un terorisma draudu novēršanā un izbeigšanā. Tiesībsardzības iestāžu, aģentūru un dienestu sadarbība varētu izpausties kā savstarpēja palīdzība izmeklēšanā, apmainīšanās ar izmeklēšanas metodēm, tiesībsardzības personāla kopīga izglītošana un mācības, kā arī jebkāda cita veida kopīgas darbības un palīdzība, par ko Puses savstarpēji vienojušās.

31. PANTS

Organizētās noziedzības un korupcijas apkarošana

1. Puses vēlreiz apstiprina savu apņemšanos sadarboties, lai novērstu un apkarotu starptautisko organizēto, ekonomisko un finanšu noziedzību un korupciju, viltošanu un nelikumīgos darījumus, pilnībā ievērojot Pušu spēkā esošās savstarpējās starptautiskās saistības šajā jomā, tostarp attiecībā uz efektīvu sadarbību tādu aktīvu un līdzekļu atgūšanā, kas iegūti korupcijas rezultātā.
2. Puses veicina 2000. gada 15. novembrī pieņemtās Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas pret transnacionālo organizēto noziedzību īstenošanu.
3. Puses arī veicina 2002. gada 31. oktobrī pieņemtās Apvienoto Nāciju Organizācijas Pretkorupcijas konvencijas īstenošanu, ņemot vērā pārredzamības un civilās sabiedrības līdzdalības principus.

32. PANTS

Nelikumīgo narkotisko vielu apkarošana

1. Atbilstīgi to attiecīgajām pilnvarām un kompetencēm Puses sadarbojas, lai nodrošinātu līdzsvarotu un integrētu pieeju narkotisko vielu jautājumiem.

2. Puses sadarbojas ar mērķi izjaukt starptautiskos noziedzīgos tīklus, kas iesaistīti narkotisko vielu tirdzniecībā, *inter alia* veicot informācijas apmaiņu, īstenojot mācības un apmainoties ar paraugpraksi, tostarp saistībā ar īpašām izmeklēšanās metodēm. Īpaša uzmanība tiek pievērsta tam, lai apkarotu noziedznieku piekļūšanu likumīgajai ekonomikai.

33. PANTS

Kibernoziegunu apkarošana

1. Puses stiprina sadarbību, lai novērstu un apkarotu augsto tehnoloģiju noziegumus, kibernetiskus noziegumus un elektroniskos noziegumus, kā arī nelikumīga satura, tostarp ar terorismu saistīta satura un bērnu pornogrāfijas materiālu izplatīšanu internetā, savstarpēji apmainoties ar informāciju un praktisko pieredzi atbilstīgi attiecīgo valstu tiesību aktiem un starptautiskajām saistībām attiecībā uz cilvēktiesībām.
2. Puses apmainās ar informāciju kibernetisku noziegunu izmeklētāju izglītības un apmācības, kibernetisku noziegunu izmeklēšanas un digitālās kriminālistikas jomā.

34. PANTS

Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas apkarošana

1. Puses atkārtoti apstiprina vajadzību sadarbībai, lai novērstu, ka to finanšu sistēmas tiek izmantotas tādu līdzekļu legalizēšanai, kas iegūti jebkādas kriminālsodāmās darbības, ietverot narkotiku kontrabandu un korupciju, kā arī, lai apkarotu terorisma finansēšanu. Šī sadarbība sniedzas līdz noziedzīgās darbības iegūtu aktīvu vai līdzekļu atgūšanai.

2. Puses apmainās ar atbilstīgu informāciju to attiecīgo tiesību aktu satvarā un īsteno atbilstīgus pasākumus nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas apkarošanai saskaņā ar standartiem, kurus ir pieņēmušas šajā jomā iesaistītās starptautiskās struktūras, piemēram, *FATF*.

35. PANTS

Migrācija un patvērumš

1. Puses vēlreiz apstiprina savu apņemšanos sadarboties un veikt viedokļu apmaiņu jomās, kas saistītas ar migrāciju, ietverot nelikumīgu imigrāciju, cilvēktirdzniecību, patvērumu, integrāciju, darbaspēka mobilitāti un attīstību, vīzas, dokumentu drošību, biometriskos datus un robežu pārvaldību.

2. Puses vienojas sadarboties, lai novērstu un kontrolētu nelikumīgu ieceļošanu. Šajā nolūkā:

- a) Jaunzēlande uzņem atpakaļ ikvienu savu valstspiederīgo, kas nelikumīgi atrodas kādas dalībvalsts teritorijā, pēc minētās valsts lūguma un bez papildu formalitātēm; un
- b) katra dalībvalsts uzņem atpakaļ ikvienu savu valstspiederīgo, kas nelikumīgi atrodas Jaunzēlandes teritorijā, pēc tās lūguma un bez papildu formalitātēm.

Atbilstīgi savām starptautiskajām saistībām, tostarp saskaņā ar 1944. gada 7. decembrī parakstīto Konvenciju par starptautisko civilo aviāciju, dalībvalstis un Jaunzēlande saviem valstspiederīgajiem nodrošinās šādiem mērķiem atbilstīgus identitātes dokumentus.

3. Puses pēc vienas vai otras Puses pieprasījuma, izmantos iespēju starp Jaunzēlandi un Savienību noslēgt nolīgumu par atpakaļuzņemšanu saskaņā ar šā nolīguma 52. panta 1. punktu. Šajā nolīgumā būs iekļauti apsvērumi par atbilstīgu vienošanos par trešo valstu valstspiederīgajiem un bezvalstniekiem.

36. PANTS

Konsulārā aizsardzība

1. Jaunzēlande piekrīt, ka jebkuras pārstāvētās dalībvalsts diplomātiskās un konsulārās iestādes var Jaunzēlandē īstenot konsulāro aizsardzību tās dalībvalsts vārdā, kurai nav pieejama pastāvīgā pārstāvniecība Jaunzēlandē.
2. Savienība un dalībvalstis piekrīt, ka Jaunzēlandes diplomātiskās un konsulārās iestādes var īstenot konsulāro aizsardzību trešās valsts vārdā un ka trešās valstis var īstenot konsulāro aizsardzību Jaunzēlandes vārdā Savienībā vietās, kur Jaunzēlandei vai attiecīgajai trešai valstij nav pieejama pastāvīgā pārstāvniecība.
3. Panta 1. un 2. punkts ir paredzēti, lai atbrīvotu no jebkādām prasībām par paziņošanu vai piekrišanu, kas citādi varētu būt piemērojamas.
4. Puses vienojas veicināt dialogu starp savām attiecīgajām kompetentajām iestādēm konsulārajos jautājumos.

37. PANTS

Personas datu aizsardzība

1. Puses vienojas sadarboties, lai virzītu savas attiecības, ievērojot Eiropas Komisijas lēmumu par atbilstīgu personas datu aizsardzību, ko veic Jaunzēlande, un lai nodrošinātu personas datu augstu aizsardzības līmeni saskaņā ar atbilstīgajiem starptautiskajiem instrumentiem un standartiem, ietverot Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (“ESAO”) pamatnostādnes par privātuma un personas datu pārrobežu plūsmu aizsardzību.
2. Šāda sadarbība var *inter alia* ietvert informācijas un speciālo zināšanu apmaiņu. Tas var arī ietvert sadarbību starp kolēģiem regulatīvajā jomā tādās struktūrās kā ESAO drošības un privātuma digitālajā ekonomikā darba grupa un Globālais privātās dzīves aizsardzības tīkls.

VI SADAĻA

SADARBĪBA PĒTNIECĪBAS, INOVĀCIJAS UN INFORMĀCIJAS SABIEDRĪBAS JOMĀ

38. PANTS

Pētniecība un inovācija

1. Puses vienojas stiprināt savu sadarbību pētniecības un inovācijas jomā.

2. Puses veicina, attīsta un sekmē sadarbības pasākumus mierīgiem nolūkiem paredzētas pētniecības un inovācijas jomā, atbalstot vai papildinot 2008. gada 16. jūlijā Briselē noslēgto Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un Jaunzēlandes valdību par sadarbību zinātnes un tehnoloģiju jomā.

39. PANTS

Informācijas sabiedrība

1. Atzīstot, ka informācijas un komunikācijas tehnoloģijas ir mūsdienīgas dzīves būtiski elementi un ļoti nozīmīgas ekonomikas un sociālajā attīstībā, Puses vienojas apmainīties ar viedokļiem par saviem attiecīgajiem politikas virzieniem šajā jomā.

2. Sadarbība šajā jomā *inter alia* var koncentrēties uz:

- a) viedokļu apmaiņu par dažādiem informācijas sabiedrības aspektiem, jo īpaši par ātrgaitas platjoslas elektronisko sakaru politiku un regulējumu, tostarp universālajiem pakalpojumiem, licencēšanu un vispārējām atļaujām, privātumu un personas datu aizsardzību, e-pārvaldību un atvērto pārvaldību, interneta drošību un regulējošo iestāžu neatkarību un efektivitāti;
- b) pētniecības tīklu un skaitļošanas un zinātnisko datu infrastruktūru un pakalpojumu savienojamību un savstarpējo izmantojamību, tostarp reģionālā kontekstā;

- c) jaunu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju standartizāciju, sertifikāciju un izplatīšanu;
- d) informācijas un komunikāciju tehnoloģiju un pakalpojumu drošību, uzticamību un privātuma aspektiem, tostarp drošību tiešsaistē, informācijas tehnoloģiju un visa veida elektronisko nesēju ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu un informācijas apmaiņu; un
- e) viedokļu apmaiņu par pasākumiem, kā risināt jautājumu par mobilo tālrunu starptautiskās viesabonēšanas izmaksām.

VII SADAĻA

SADARBĪBA IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS

UN CILVĒKU SAVSTARPĒJO SAIŠU JOMĀ

40. PANTS

Izglītība un mācības

1. Puses atzīst to, cik būtisks ir izglītības un mācību ieguldījums kvalitatīvu darbvietu izveidē un uz zināšanām balstītas ekonomikas ilgtspējīgai attīstībai, jo īpaši veicinot tādu pilsoņu veidošanos, kas ir sagatavoti ne tikai, lai efektīvi piedalītos demokrātiskajā dzīvē, bet spēj arī risināt problēmas un izmantot iespējas, kādas rada 21. gadsimta savstarpēji savienotā pasaule. Attiecīgi Puses atzīst, ka tās ir kopīgi ieinteresētas sadarboties izglītības un mācību jomā.

2. Saskaņā ar to savstarpējām interesēm un izglītības stratēģiju mērķiem Puses apņemas kopīgi atbalstīt atbilstīgus sadarbības pasākumus izglītības un mācību jomā. Šī sadarbība attieksies uz visām izglītības nozarēm un var ietvert:

- a) sadarbību personu mācību mobilitātes jomā, veicinot un atvieglojot studentu, pētnieku, akadēmiskā un augstāko izglītības iestāžu administratīvā personāla un skolotāju apmaiņu;
- b) kopīgus sadarbības projektus starp izglītības un mācību iestādēm Savienībā un Jaunzēlandē, lai sekmētu mācību programmu izstrādi, kopīgas studiju programmas un grādus, un personāla un studentu mobilitāti;
- c) iestāžu sadarbību, saiknes un partnerattiecības, lai stiprinātu zināšanu trīsstūra izglītības elementu un stiprinātu pieredzes un zinātības apmaiņu; un
- d) atbalstu politikas reformai, īstenojot pētījumus, konferences, seminārus, darba grupas, salīdzinošo novērtēšanu un informācijas un paraugprakses apmaiņu, jo īpaši ņemot vērā Boloņas un Kopenhāgenas procesus un rīkus un principus, kas tiek īstenoti, lai palielinātu pārredzamību un inovāciju izglītības jomā.

41. PANTS

Sadarbība kultūras, audiovizuālajā un mediju jomā

1. Puses vienojas veicināt ciešāku sadarbību kultūras un radošajās nozarēs, lai *inter alia* uzlabotu savstarpēju izpratni un zināšanas viena par otras kultūru.

2. Puses cenšas veikt atbilstīgus pasākumus, lai veicinātu kultūras apmaiņu un īstenotu kopīgas iniciatīvas dažādās kultūras jomās, izmantojot pieejamos sadarbības instrumentus un sistēmas.
3. Puses cenšas veicināt kultūras darbinieku, mākslas darbu un citu kultūras objektu mobilitāti starp Jaunzēlandi un Savienību, un tās dalībvalstīm.
4. Puses vienojas, īstenojot politisko dialogu, izpētīt veidus, kādos kultūras objektus, kuri tiek turēti ārpus to izcelsmes valstīm, padarīt pieejamus kopienām, kurās minētie objekti ir cēlušies.
5. Puses veicina starpkultūru dialogu starp civilās sabiedrības organizācijām, kā arī abu Pušu privātpersonām.
6. Puses vienojas sadarboties, īpaši izmantojot politisko dialogu, attiecīgos starptautiskos forumos, jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizācijas Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijā (UNESCO), lai īstenotu kopīgus mērķus un veicinātu kultūras daudzveidību, tostarp īstenojot UNESCO Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu.
7. Puses rosina, atbalsta un sekmē apmaiņu, sadarbību un dialogu starp iestādēm un speciālistiem audiovizuālo līdzekļu un mediju jomā.

42. PANTS

Cilvēku savstarpējās saites

Atzīstot to, cik vērtīgas ir cilvēku savstarpējās saites un to ieguldījums, lai veicinātu sapratni starp Savienību un Jaunzēlandi, Puses vienojas atbilstīgi veicināt, mudināt un padziļināt šādas saites. Šādas saites var ietvert ierēdņu apmaiņu un īstermiņa praksi augstskolu beidzējiem.

VIII SADAĻA

SADARBĪBA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS, ENERĢĒTIKAS UN TRANSPORTA JOMĀ

43. PANTS

Vide un dabas resursi

1. Puses vienojas sadarboties vides jautājumos, tostarp saistībā ar ilgtspējīgu dabas resursu pārvaldību. Šādas sadarbības mērķis ir veicināt vides aizsardzību un virzīt vides apsvērumus attiecīgajās sadarbības nozarēs, tostarp starptautiskā un reģionālā kontekstā.

2. Puses vienojas, ka sadarbība var notikt šāda dialoga, darbsemināru, semināru, konferenču, sadarbības programmu un projektu veidā, apmainoties ar informāciju, piemēram, par paraugpraksi, veicot ekspertu apmaiņu, tostarp divpusējā un daudzpusējā līmenī. Sadarbības tēmas un mērķi nosaka kopīgi pēc jebkuras Puses pieprasījuma.

44. PANTS

Veselības uzlabošana, aizsardzība un regulējums

1. Puses vienojas sekmēt sadarbību veselības aprūpes jomā, tostarp globalizācijas un demogrāfisko pārmaiņu kontekstā. Tiek īstenoti centieni, lai veicinātu sadarbību un informācijas un pieredzes apmaiņu saistībā ar:

- a) veselības aizsardzību;
- b) infekcijas slimību (piemēram, gripas un akūtu slimību uzliesmojumu) uzraudzību un citām aktivitātēm Starptautisko veselības aizsardzības noteikumu (2005) darbības jomā, ietverot sagatavotības darbības saistībā ar lielākajiem pārrobežu apdraudējumiem, tostarp sagatavotības plānošanu un risku pārvaldību;
- c) sadarbību standartu jomā un atbilstības vērtējumu, lai pārvaldītu regulējumu un riskus, ko rada izstrādājumi (tostarp farmaceitiskie izstrādājumi un medicīniskās ierīces);

- d) jautājumus saistībā ar Pasaules Veselības organizācijas (“PVO”) pamatkonvenciju par tabakas kontroli; un
 - e) jautājumus saistībā ar PVO Globālo rīcības kodeksu saistībā ar veselības aprūpes personāla pieņemšanu darbā starptautiskā mērogā.
2. Puses vēlreiz apstiprina savas saistības attiecībā uz starptautiski atzītu veselības aizsardzības prakšu un standartu veicināšanu un efektīvu īstenošanu.
3. Sadarbības veidi *inter alia* var ietvert konkrētas programmas un projektus pēc savstarpējas vienošanās, kā arī dialogu, sadarbību un iniciatīvas savstarpēju interešu jautājumos divpusējā un daudzpusējā līmenī.

45. PANTS

Klimata pārmaiņas

1. Puses atzīst klimata pārmaiņas par globālu un steidzami risināmu problēmu, kura prasa kolektīvu rīcību atbilstīgi kopējam mērķim noturēt pasaules vidējās temperatūras paaugstināšanos zem 2 grādiem pēc Celsija virs temperatūras, kāda pastāvēja pirms rūpniecības attīstības. Savu attiecīgo kompetenču satvarā un neskarot diskusijas citos forumos, Puses vienojas sadarboties jomās, kuras skar kopīgas intereses, ietverot, bet ne tikai:
- a) pāreju uz ekonomiku ar zemām siltumnīcefekta gāzes emisijām, īstenojot valstij atbilstīgas mazināšanas stratēģijas un darbības, ietverot zaļās izaugsmes stratēģiju;

- b) uz tirgu balstītu mehānismu, jo īpaši oglekļa izmešu kvotu tirdzniecības shēmu izstrādi, īstenošanu un darbību;
- c) valsts un privātā sektora finansēšanas instrumentus klimata jomā;
- d) zemu siltumnīcefekta gāzes emisiju tehnoloģiju izpēti, izstrādi un izvēršanu; un
- e) siltumnīcefekta gāzu uzraudzību un to ietekmes analīzi, tostarp atbilstīgā gadījumā - pielāgošanās stratēģiju izstrādi un īstenošanu.

2. Abas Puses piekrīt arī turpmāk sadarboties starptautiskās norisēs šajā jomā un jo īpaši virzībā uz jauna starptautiskā nolīguma pieņemšanu pēc 2020. gada saskaņā ar ANO Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām, kā arī saistībā ar papildu sadarbības iniciatīvām, kas palīdzētu risināt klimata pārmaiņu mazināšanas trūkumu līdz 2020. gadam.

46. PANTS

Katastrofu riska pārvaldība un civilā aizsardzība

Puses atzīst nepieciešamību pārvaldīt gan iekšzemes, gan pasaules mēroga dabas un cilvēku izraisītu katastrofu riskus. Puses apliecina savu kopējo apņemšanos uzlabot novēršanas, mazināšanas, sagatavotības, reaģēšanas un atkopšanas pasākumus, lai palielinātu savas sabiedrības un infrastruktūras pielāgošanās spējas, un lai atbilstīgi sadarbotos divpusējā un daudzpusējā politiskajā līmenī, lai uzlabotu globālos katastrofu riska pārvaldības rezultātus.

47. PANTS

Enerģētika

Puses atzīt, cik būtiska ir enerģētikas nozare un enerģijas tirgus pareiza funkcionēšana. Puses atzīst to, cik būtiska enerģija ir ilgtspējīgai attīstībai, ekonomikas izaugsmei un tās ieguldījumu, tiecoties sasniegt attīstības mērķus, par kuriem ir panākta starptautiska vienošanās, kā arī to, cik būtiska ir sadarbība, lai risinātu globālās vides problēmas, jo īpaši saistībā ar klimata pārmaiņām. Puses savu attiecīgo kompetenču satvarā cenšas veicināt sadarbību šajā jomā, lai:

- a) izstrādātu politikas virzienus, lai palielinātu enerģētisko drošību;
- b) veicinātu globālo enerģijas tirdzniecību un investīcijas;
- c) uzlabotu konkurētspēju;
- d) uzlabotu pasaules enerģijas tirgu darbību;
- e) apmainītos ar informāciju un politikas pieredzi pastāvošajos daudzpusējos enerģētikas forumos;
- f) sekmētu atjaunojamo energoresursu izmantošanu, kā arī tīru, daudzveidīgu un ilgtspējīgu energotehnoloģiju izstrādi un ieviešanu, ietverot atjaunojamo energoresursu energotehnoloģijas un mazemisiju energotehnoloģijas;
- g) panāktu enerģijas racionālu izmantošanu, iesaistoties gan pieprasījuma, gan piedāvājuma pusei, veicinot energoefektivitāti enerģijas ražošanā, transportēšanā, sadalē un enerģijas galapatēriņā;

- h) pildītu savas starptautiskās saistības, lai racionalizētu un vidējā termiņā pakāpeniski atteiktos no neefektīvām fosilā kurināmā subsīdijām, kuras veicina izšķērdīgu patēriņu; un
- i) apmainītos ar paraugpraksi enerģijas izmantošanā un ražošanā.

48. PANTS

Transports

1. Puses sadarbojas visās attiecīgajās transporta politikas jomās, tostarp integrētā transporta politikā, lai uzlabotu preču apriti un pasažieru pārvietošanos, sekmējot jūras un aviācijas drošumu un drošību, veicinot vides aizsardzību, kā arī palielinot Pušu transporta sistēmu efektivitāti.
2. Pušu sadarbībai un dialogam šajā jomā būtu jātiecas veicināt:
 - a) informācijas apmaiņu par to attiecīgajiem politikas virzieniem un praksēm;
 - b) stiprākas attiecības aviācijas jomā starp Savienību un Jaunzēlandi, lai:
 - i) uzlabotu piekļuvi tirgum, investīciju iespējas un gaisa pārvadātāju īpašumtiesību liberalizēšanu un kontroles klauzulas gaisa pakalpojumu nolīgumos saskaņā ar iekšzemes politikas virzieniem;

- ii) paplašinātu un padziļinātu regulatīvo sadarbību aviācijas drošības, drošuma un gaisa pārvadājumu nozares ekonomiskā regulējuma jomā; un
 - iii) atbalstītu regulatīvo konvergenci un šķēršļu darījumdarbības īstenošanai novēršanu, kā arī sadarbību gaisa satiksmes pārvaldības jomā;
- c) mērķi nodrošināt neierobežotu piekļuvi starptautiskiem jūras tirgiem un tirdzniecībai, kam pamatā ir godīga konkurence, balstoties uz tirdzniecību; un
- d) sauszemes mehānisko transportlīdzekļu vadītāju apliecību savstarpēju atzīšanu.

49. PANTS

Lauksaimniecība, lauku attīstība un mežsaimniecība

1. Puses vienojas rosināt sadarbību un dialogu lauksaimniecībā, lauku attīstībā un mežsaimniecībā.
2. Jomas, kurās varētu tikt apsvērta darbība, varētu būt, bet ne tikai, lauksaimniecības politika, lauku attīstības politika, ar sauszemi saistītu nozaru struktūra un ģeogrāfiskās norādes.
3. Puses vienojas valsts un starptautiskā līmenī sadarboties saistībā ar ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu un ar to saistītu politiku un regulējumu, ietverot pasākumus, kas paredzēti, lai apkarotu nelikumīgu mežizstrādi un ar to saistīto tirdzniecību, kā arī veicināt labu mežu pārvaldīšanu.

50. PANTS

Zivsaimniecība un jūrlietas

1. Puses stiprina dialogu un sadarbību jautājumos, kas skar kopīgas intereses zivsaimniecības un jūrlietu jomās. Puses cenšas veicināt jūras bioloģisko resursu ilgtermiņa saglabāšanu un ilgtspējīgu pārvaldību, novērst un apkarot nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju ("NNN zveja") un ieviest uz ekosistēmu balstītu pieeju pārvaldībai.
2. Puses var sadarboties un veikt informācijas apmaiņu, lai saglabātu jūras bioloģiskos resursus, izmantojot reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijas ("RZPO") un daudzpusējos forumus (ANO, Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizāciju). Jo īpaši Puses sadarbojas, lai:
 - a) izmantojot Klusā okeāna rietumu un centrālās daļas zivsaimniecības komisijas efektīvu pārvaldību un, pamatojoties uz labākajiem pieejamajiem zinātnes sasniegumiem, nodrošinātu tālu migrējošo zivju krājumu daudzpusēju pārvaldību visā to izplatības zonā Klusā okeāna rietumu un centrālajā daļā, tostarp pilnībā atzīstot, saskaņā ar atbilstīgajām ANO konvencijām un citiem starptautiskiem instrumentiem, mazo salu jaunattīstības valstu un teritoriju īpašās prasības, un nodrošinot pārredzamu lēmumu pieņemšanas procesu;
 - b) nodrošinātu jūras bioloģisko resursu saglabāšanu un racionālu izmantošanu Antarktiskas jūras dzīvo resursu saglabāšanas komisijas redzeslokā, ietverot centienus apkarot NNN zveju zonās, uz kurām attiecas Antarktiskas jūras dzīvo resursu saglabāšanas konvencija;

- c) nodrošinātu krājumu, kuri ir Klusā okeāna dienvidu daļas RZPO redzeslokā, saglabāšanas un pārvaldības pasākumu pieņemšanu un efektīvu īstenošanu; un
 - d) atvieglotu iestāšanos RZPO, ja viena Puse ir dalībniece un otra Puse vēlas pievienoties.
3. Puses sadarbojas, lai starptautiskā līmenī veicinātu integrētu pieeju jūrlietām.
4. Puses uztur regulāru dialogu reizi divos gados augstāko amatpersonu līmenī, lai stiprinātu dialogu un sadarbību, kā arī informācijas pieredzes apmaiņu saistībā ar zivsaimniecības politiku un jūrlietām.

51. PANTS

Nodarbinātība un sociālās lietas

1. Puses vienojas sekmēt sadarbību nodarbinātības un sociālo jautājumu jomā, tostarp globalizācijas un demogrāfisko pārmaiņu sociālās dimensijas kontekstā. Tiek veikti pasākumi, lai veicinātu sadarbību un informācijas un pieredzes apmaiņu nodarbinātības un darba jautājumos. Sadarbības nozares var ietvert nodarbinātības politiku, darba tiesības, dzimumu jautājumus, nediskrimināciju darba vidē, sociālo iekļaušanu, sociālo drošību un sociālās aizsardzības politiku, rūpnieciskās attiecības, sociālo dialogu, veselību un drošību darbavietā, korporatīvu sociālo atbildību un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību.

2. Puses vēlreiz apstiprina nepieciešamību atbalstīt visiem labvēlīgu globalizācijas procesu, un veicināt pilnīgu un produktīvu nodarbinātību un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību kā ilgtspējīgas attīstības un nabadzības mazināšanas būtisku elementu. Šajā kontekstā Puses atgādina par Starptautiskās Darba organizācijas (“SDO”) Deklarāciju par sociālo taisnīgumu godīgas globalizācijas kontekstā.

3. Puses vēlreiz apstiprina savu apņemšanos ievērot, sekmēt un efektīvi īstenot starptautiski atzītus nodarbinātības principus un tiesības, kas jo īpaši ir noteiktas Starptautiskās Darba organizācijas Deklarācijā par pamatprincipiem un tiesībām darbā.

4. Sadarbības veidi *inter alia* var ietvert konkrētas programmas un projektus pēc savstarpējas vienošanās, kā arī dialogu, sadarbību un iniciatīvas savstarpēju interešu jautājumos divpusējā un daudzpusējā līmenī.

IX SADAĻA

INSTITUCIONĀLĀ STRUKTŪRA

52. PANTS

Citi nolīgumi vai vienošanās

1. Puses var papildināt šo nolīgumu, noslēdzot konkrētus nolīgumus vai vienošanās jebkurā sadarbības jomā, kas ir tā darbības jomā. Šādi konkrēti nolīgumi un vienošanās, kas noslēgtas pēc šā nolīguma parakstīšanas, ir vispārējo divpusējo attiecību, ko reglamentē šis nolīgums, sastāvdaļa un kopējās institucionālās struktūras daļa. Jau pastāvošie nolīgumi un vienošanās starp Pusēm nav kopējās institucionālās struktūras daļa.

2. Nekas šajā nolīgumā neietekmē vai neskar citu nolīgumu starp Pusēm, tostarp 1. punktā minēto, interpretāciju vai piemērošanu. Jo īpaši šā nolīguma noteikumi neaizstāj vai nekādā veidā neietekmē domstarpību risināšanas vai izbeigšanas noteikumus, kādi ir paredzēti citos nolīgumos starp Pusēm.

53. PANTS

Apvienotā komiteja

1. Ar šo Puses izveido Apvienoto komiteju, kuras sastāvā ir Pušu pārstāvji.
2. Apvienotajā komitejā notiek apspriedes, lai sekmētu šā nolīguma īstenošanu un veicinātu tā vispārīgo mērķu sasniegšanu, kā arī uzturētu vispārēju saskaņību Savienības un Jaunzēlandes attiecībās.
3. Apvienotās komitejas funkcijas ir:
 - a) veicināt efektīvu šā nolīguma īstenošanu;
 - b) uzraudzīt Pušu visaptverošo attiecību attīstību;
 - c) attiecīgā gadījumā pieprasīt informāciju no komitejām vai citām struktūrām, kas izveidotas saskaņā ar citiem īpašiem Pušu savstarpējiem nolīgumiem, kuri ir kopējās institucionālās struktūras daļa saskaņā ar 52. panta 1. punktu, un izskatīt visus to iesniegtos ziņojumus;

- d) apmainīties uzskatiem un sniegt ierosinājumus par jebkādiem jautājumiem, kas skar to kopīgās intereses, tostarp par turpmāku rīcību un tās īstenošanai pieejamiem līdzekļiem;
- e) noteikt prioritātes saistībā ar šā nolīguma mērķiem;
- f) meklēt piemērotus veidus tādu problēmu novēršanai, kas var rasties jomās, uz kurām attiecas šis nolīgums;
- g) censties atrisināt jebkuras domstarpības, kas rodas šā nolīguma piemērošanā un interpretācijā;
- h) pārbaudīt informāciju, kuru kāda no Pusēm iesniedz saskaņā ar 54. pantu; un
- i) izteikt rekomendācijas un atbilstīgos gadījumos pieņemt lēmumus, lai īstenotu konkrētus šā nolīguma aspektus.

4. Apvienotā komiteja savā darbībā izmanto vienprātības principu. Tā izstrādā savu reglamentu. Risinot konkrētus jautājumus, tā var veidot apakškomitejas un darba grupas.

5. Apvienotā komiteja parasti sanāk kopā reizi gadā pārmaiņus Savienībā un Jaunzēlandē, ja vien abas Puses nenolemj citādi. Apvienotās komitejas ārkārtas sēdes sasauc pēc jebkuras Puses pieprasījuma. Apvienotās komitejas līdzpriekšsēdētāji ir katras Puses pārstāvji. Tā parasti tiekas augstāko amatpersonu līmenī.

54. PANTS

Īstenošanas un domstarpību risināšanas kārtība

1. Puses veic visus vajadzīgos vispārīgos vai īpašos pasākumus, lai izpildītu saistības saskaņā ar šo nolīgumu.
2. Neskarot šā panta 3. līdz 8. punktā aprakstīto procedūru, jebkuras domstarpības par šā nolīguma interpretēšanu vai piemērošanu risina vienīgi konsultācijās starp Pusēm Apvienotajā komitejā. Puses Apvienotajai komitejai iesniedz atbilstīgu informāciju, kas nepieciešama, lai varētu pilnībā izvērtēt jautājumu nolūkā atrisināt domstarpības.
3. Vēlreiz apstiprinot savu stingro un kopīgo apņemšanos saistībā ar cilvēktiesībām un ieroču neizplatīšanu, Puses vienojas, ka gadījumā, ja kāda no Pusēm uzskatīs, ka otra Puse ir īpaši smagi vai būtiski pārkāpusi kādu no pienākumiem, kas 2. panta 1. punktā un 8. panta 1. punktā minēti kā būtiski elementi, ar šo pārkāpumu apdraudot starptautisko mieru un drošību tā, ka ir nepieciešama tūlītēja reaģēšana, tā nekavējoties paziņos otrai Pusei par šo faktu un par atbilstīgo(-ajiem) pasākumu(-iem), ko tā plāno īstenot saskaņā ar šo nolīgumu. Paziņojošā Puse informē Apvienoto komiteju par nepieciešamību veikt steidzamas apspriedes šajā jautājumā.
4. Turklāt īpaši smags un būtisks nozīmīgu elementu pārkāpums var būt par iemeslu atbilstīgiem pasākumiem saskaņā ar kopējo institucionālo struktūru, kā minēts 52. panta 1. punktā.

5. Maz ticamā gadījumā, ka var rasties 3. punktā aprakstītā situācija, Apvienotā komiteja ir forums, kurā veikt dialogu, un Puses dara visu iespējamo, lai rastu izlīguma risinājumu. Ja Apvienotā komisija abpusēji pieņemamu risinājumu nespēj pieņemt 15 dienās kopš konsultāciju uzsākšanas, un ne vēlāk kā 30 dienās kopš dienas, kad saņemts 3. punktā aprakstītais paziņojums, jautājums tiek nodots izskatīšanai ministru līmenī, kas var turpināties vēl 15 dienas.

6. Ja 15 dienās kopš konsultāciju sākšanas ministru līmenī, un ne vēlāk kā 45 dienās kopš paziņošanas dienas, nav bijis iespējams rast abpusēji pieņemamu risinājumu, paziņojusī Puse var nolemt īstenot atbilstīgus pasākumus, par kuriem paziņo saskaņā ar 3. punktu. Savienībā lēmums par īstenošanas apturēšanu būtu saistīts ar vienprātību. Jaunzēlandē lēmumu par īstenošanas apturēšanu pieņemtu Jaunzēlandes valdība saskaņā ar tās normatīvajiem aktiem.

7. Šajā pantā “atbilstīgi pasākumi” ir šā nolīguma vai, attiecīgā gadījumā, cita īpašā nolīguma, kas ir kopējās institucionālās struktūras daļa, daļas izpildes apturēšana, tā visa izpildes apturēšana vai izbeigšana, kā ir minēts 52. panta 1. punktā, ievērojot attiecīgajos šāda nolīguma noteikumus. Atbilstīgie pasākumi, kurus Puse īsteno, lai apturētu nolīguma daļas īstenošanu, ir piemērojami vienīgi noteikumiem, kuri ietverti I līdz VIII sadaļā. Izvēloties atbilstīgus pasākumus, priekšroka jādod pasākumiem, kas vismazāk traucē attiecības starp Pusēm. Šie pasākumi, uz kuriem attiecas 52. panta 2. punkts, ir samērīgi ar šajā nolīgumā noteikto saistību pārkāpumu un ir saskaņā ar starptautiskiem tiesību aktiem.

8. Puses nepārtraukti pārskata to, kā attīstās situācija, kuras dēļ veikta rīcība saskaņā ar šo pantu. Puse, kura īsteno atbilstīgos pasākumus, tos atceļ, tiklīdz tas ir pamatoti, un jebkurā gadījumā - tiklīdz vairs nepastāv apstākļi, kuru dēļ tie pieņemti.

X SADAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

55. PANTS

Definīcijas

Šajā nolīgumā “Puses” nozīmē Savienību vai tās dalībvalstis, vai Savienību un tās dalībvalstis saskaņā ar to attiecīgajām pilnvarām, no vienas puses, un Jaunzēlandi, no otras puses.

56. PANTS

Informācijas atklāšana

1. Nekas šajā nolīgumā neskar valsts normatīvos aktus vai Savienības aktus par publisku piekļuvi oficiāliem dokumentiem.

2. Neko šajā nolīgumā neinterpretē kā tādu, kas pieprasītu kādai no Pusēm sniegt informāciju, kuras izpaušanu tā uzskata par esošu pretrunā tās būtiskām drošības interesēm.

57. PANTS

Grozījumi

Šo nolīgumu var grozīt, Pusēm rakstiski vienojoties. Šādi grozījumi stājas spēkā datumā vai datumos, par kādiem Puses varvienoties.

58. PANTS

Stāšanās spēkā, darbības ilgums un paziņošana

1. Šis nolīgums stājas spēkā trīsdesmitajā dienā pēc dienas, kad Puses ir paziņojušas viena otrai, ka ir izpildītas to attiecīgās minētajam nolūkam nepieciešamās juridiskās procedūras.
2. Neatkarīgi no 1. punkta līdz nolīguma spēkā stāšanās dienai Jaunzēlande un Savienība var provizoriski piemērot savstarpēji noteiktos šā nolīguma noteikumus. Šāda provizoriska piemērošana sākas trīsdesmitajā dienā pēc tam, kad Jaunzēlande un Savienība ir viena otrai paziņojušas, ka ir pabeigtas to attiecīgās iekšējās procedūras, kas nepieciešamas šādai provizoriskai īstenošanai.

3. Šis nolīgums ir spēkā nenoteiktu laiku. Ikviens puse var iesniegt otrai pusei rakstisku paziņojumu par nodomu izbeigt šā nolīguma darbību. Izbeigšana stājas spēkā sešus mēnešus pēc paziņošanas dienas.

4. Paziņojumus saskaņā ar šo pantu iesniedz attiecīgi Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsēkretariātam un Jaunzēlandes Ārlietu un tirdzniecības ministrijai.

59. PANTS

Teritoriālā piemērošana

Šo nolīgumu piemēro, no vienas puses, teritorijās, kurās piemēro Līgumu par Eiropas Savienību un Līgumu par Eiropas Savienības darbību, saskaņā ar minētajos līgumos izklāstītajiem nosacījumiem un, no otras puses, Jaunzēlandes teritorijā, izņemot Tokelau.

60. PANTS

Autentiski dokumenti

Šis nolīgums ir sagatavots divos oriģināleksemplāros angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, horvātu, nīderlandiešu, igauņu, itāļu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valodā, un visi teksti ir vienlīdz autentiski. Gadījumā, ja šā nolīguma teksti atšķiras, Puses ar šo jautājumu vēršas Apvienotajā komitejā.